

Oppsummering av samling for unge ambassadører i Byggenæringen

21. november 2022

Meet Ullevaal

Bærekraft: Maarten Lohne van der Eyden, Nye Veier

- Anleggsbransjen har en enorm appell og et godt omdømme i barnehagesektoren.
- Men hva møter dem om 25 år, når vi nærmer oss 2050?
- Da skal vi ha kuttet klimagassutslipp og restaurert natur. Samtidig skal vi ta vare på lønnsomhet og velferd. En stor utfordring.
- Vi må ha fokus på klimarisiko. Hva innebærer begrepet?
- Fysisk risiko (flom, ras), ansvarsrisiko (jus), overgangsrisiko (politikk og regelverk, teknologi, marked og omdømme)
- Hvordan påvirker dette næringen?
- Fem viktige tema
 - Krav til klimabudsjett
 - Tilgang på materialer, innsatsfaktorer og maskiner
 - Økte CO2-kostnader
 - Endrede rammevilkår rundt arealbruk – ivareta natur
 - Uforutsigbare rammebetingelser
- Mange som skal endre seg samtidig. Risiko for at dette ikke blir koordinert. Kan skape usikkerhet
- Fire anbefalinger
 - Forstå markedet ditt. Hva er din klimarisiko?
 - Jobb frem nullutslippsløsninger. Det blir dyrere på slippe ut.
 - Omstill deg tidlig. Det vil gi deg konkurransefordeler
 - Søk samarbeid
- Prisen på CO2 har økt med 376 prosent siste to år
- Økning neste år 21%
- Pris på klimavoter skal fordobles fra dagens nivå til 2000 kr pr tonn i 2030

Påvirkningskraft: Tone Tellevik Dahl, Norsk Eiendom

- Hvordan påvirke rammebetingelser?
- Viktig med grundige forberedelser
- Dette er faktorene du må ha tenkt gjennom:
 - Problem – hvilket problem er det som skal løses?
 - Årsak – hva er det som forårsaker problemet?
 - Effekt – hvilke konsekvenser får problemet
 - Løsning – hva er løsningen på problemet
- Fakta har makta
- Hva ønsker vi å oppnå?
- Hvem har behov for det vi jobber med?
- Har vi eksempler?
- Hvem er våre allierte?
- Hvordan tenker de ulike partiene om vår sak?
- Partirekkefølge – hvem kontakter du først?
- Departementsrekkefølge – hvem kontakter du først?

- Vær raus med å dele informasjon/dokumentasjon
- Bruk bransjeforeningene
- Bli kjent med fagpersoner i departementene
- Stresstest egne standpunkter

Skaperkraft: Sunniva Baarnes, Rambøll

- Med alle driverne som har kommet det siste året, ser vi en bølge av gjenbrukte materialer på markedet. Det skyldes blant annet kravene til kartlegging.
- Det vi oppfordrer alle til, er at de deler informasjon om tilgjengelige markeder om tilgjengelige markeder. Da vil man få en bedre forståelse for hva som etterspørres.
- Innovasjonsreisen
- Frustrasjon, marked = idé → Samarbeid og konsept, ÆRA (selskap) → BMC, test, test, test
- Gjennom Rambøll Innovation Accelerator har vi mulighet til å kna alt fra ide til business konsept.

Innkjøpskraft: Kristin Eliassen, Oslobygg

- En av Norges største byggherrer og eiendomsaktører
- Planlegger investeringer for 35 milliarder i rehabilitering og nybygg
- Vi har et stort samfunnsoppdrag, og bygging av gode nabolag skal gjennomsyre hvordan vi skal jobbe.
- Det offentlige foretar kjøp av tjenester for over 600 milliarder årlig
- Oslobygg er en stor innkjøpsorg med stor makt.
- Vi må forholde oss til:
 - Politisk risiko
 - Juridisk risiko
 - Teknisk risiko
 - Økonomisk risiko
 - Kommersiell risiko – leietakere
- Vi jobber for at kravene som settes til bygg i større grad skal rettes inn mot behov.
- Fokus på markedsdialog for å få oversikt over gode løsninger i tidlig fase
- Fokusområder for Oslobygg:
 - Utslippsfrie byggeplasser
 - Ombruk og resirkulering
 - Effektiv energibruk
 - Bevare fremfor å bygge nytt
 - Kartlegging og rapportering
 - Vi ønsker dialog, samarbeid og tydelige krav

Samhandlingskraft: Randi Lekanger, Skanska

- Hvis vi virkelig vil, så kan vi få ned fotavtrykket. Skanskas veikart peker på fem områder hvor vi kan bidra til å redusere utslipp og samtidig skape business.
- Stikkord:
 - Kompetanse og FOU
 - Strategiske partnerskap
- Våre strategiske partnere kommer fra hele verdikjeden, startups, tech og academia

- Vi har mange gode offentlige støtteordninger som kan stimulere til samarbeid.
- Har inngått strategisk partnerskap med Norsk Gjenvinning
- Felles mål og ambisjoner
- NG sitter på strategisk kompetanse som ikke vi har, og vice versa.
- Overordnet mål – posisjonere og utvikle oss innen sirkulærøkonomi
- Har i dag et par prosjekter – avfallsfrie byggeplasser, og planlegging for å redusere avfall i fremtidige prosjekter.

Innovasjonskraft: Erik&Lars

- Evne til bærekraft og innovasjon henger sammen med bedriftskultur.
- Men ikke unnskyld at ting ikke går som du ønsker med kultur. Også kultur kan endres.
- Bærekraft handler om klima, sosiale forhold og økonomi, men også av individene som utgjør organisasjonen
- Hva må til:
- Det må være en sammenheng mellom et egnet system (kontrakter, strukturer etc), forståelse/evne (forstå hvordan systemer skal brukes, og ha evne til å ta det i bruk), og at man må tro på det man holder på med og kan gjøre noe med det (unngå bortforklaringer og unnskyldninger).
- Det betyr at man må snakke sammen på et tidlig stadium, være åpne for samarbeid og andres meninger, og unngå monokulturer som bare stanger mot hverandre.
- Folk er forskjellige og møter problemer på ulike måter.
- Man må bruke en del ressurser på dette i tidlig fase. Da kan man spare mye i senere faser ved å gjøre ting riktig med en gang.

Eksempler på bærekraftsprosjekter fra samtaler rundt bordene:

- Cowi - optimalisere prosjektene, utnytte eksisterende traseer, redusere materialbruk, hindre inngrep i sårbar natur,
- USBL - Utdrøining med privatkunder med å overbevise kundene om at det er en god investering – investering på 30-40 år.
- AF-gruppen – Store infrastrukturprosjekter. Nye Veier er eksempel på oppdragsgiver som er dyktig til å utfordre oss.
- Gjenbruk av stedlig masse krever at man må utfordre gjeldende regelverk. Fortsatt en vei å gå.
- Tømmermester Kjetil Eriksen – Geitmyra skolehage besøksdrivhus – fokus på gjenbruk av materialer og oppsamling av vann.
- Bybaneprosjektet i Bergen – flytter 150 trær, etablerer flomveier
- Gjenbruksparken i Nydalen, biogass, lavkarbonbetong, norske materialer